

בס"ד

סיכום 'הכשרות חורף תשע"ט' למדריך

מדריכים יקרים!

עברנו בשבת ז'ישב' הכשרה איכותית טובה, מעניינת ומגבשת, עיקרי היחידות היו פרקטיות ורלוונטיות מאד מאד ליום-יום בהדרכה והנושאים שכולנו צריכים ללמוד ולהשתפר בהם.

מעבר לפרקטיקה דיברנו גם גודל, עברנו שבת עם סעודות, שירים, תפילות, ושיחות משמעותיות על מהות התפקיד, והשתדלנו לתת כוח לעשות ליזום ולהיות מחוברים לנתינה בסניף.

מקווים שהסיכום הזה יהיה שימושי עבורכם, ויועיל לכם בפתרון בעיות והתקדמות אישית וסניפית בהדרכה.

עדכון חשוב - לצערינו מדריך שנכח בהכשרות והשתתף בפחות מ 50% מהיחידות והפעילויות - תועד ברישומינו ולא יהיה זכאי לקבל תעודת הדרכה בסוף השנה.

בהצלחה!

מחלקת הדרכה.

יחידת הכנת פעולה

מבנה הפעולה האידיאלי הוא :

מסר הפעולה : פתיחה מעניינת << משחק מסר >> סיפור/הצגה שמעביר מסר << דיון על המסר >> הסבר המסר וסיכום המדריך. כל שלבי הפעולה צריכים להיות קשורים אחד לשני, אפשר להחליף את הסדר, העיקר שהמסר יעבור לחניכים בצורה משמעותית שיהיה להם מעניין, דרך חוויות חזקות.

(באתר של עוז, בווצאפיים, ובקבוצות - נשלח מערך הדרכה שבועי - שווה לבדוק ולהשתמש!)

יחידת דמות המדריך תפיסה (שנה א חדשים)

המטרות העיקריות בהדרכה :

1. גיבוש ופעילות חברתית - להוציא אותם מהמסכים לחברה
2. לתת מקום בקבוצה לשקטים/מופנים/הילדים שצריכים דחיפה
3. להשפיע על ההתנהלות החברתית של הקבוצה
4. לחבר לערכים ולמסורת, ערכי עוז
5. להכנה של החניכים למסגרות ותנועות הנוער הבוגרות
6. להיות המשפחה של החניך, אבא/אח ליווי וקשר אישי

הכשרות מדריכים

~ חורף ~

יחידת משמעת תפיסה (שנה א חדשים)

א. **גבולות** - כשהגבולות ברורים - אפשר להיות בטוחים ובאמת להיות כמו שאנחנו רוצים בלי לחשוש לעבור את הגבול ולטעות וליפול. משהו שומר עלינו. ילדים בגילאים של עוז 9-6 צריכים קשר מאד מיוחד. הם צריכים קשר רך (הקשבה, הבנה, סובלנות, לעיתים גם חיבוקים וכיפים) אבל הם גם צריכים קשר של אדם ששם להם גבולות!

ילד שאין לו גבולות הוא ילד שבתוך עצמו מפוחד.. ילד ששמים לו גבולות מרגיש הרבה יותר ביטחון, הוא יודע שיש כאן מבוגר אחראי, אני לא לבד בעולם, לא אני צריך לחשוב ולקבוע את הגבולות משהו עושה את זה בשבילי.

כלומר כשאני שומר על החוקים והגבולות בפעולה נראה לי לפעמים כאילו אני פוגע בחניך, מעצבן אותי, הוא לעיתים בועט בחוקים עד שנראה לי שאם אני פשוט אתן לו לעשות מה שהוא רוצה יהיה לו יותר טוב בחיים- אבל! לשמור על הגבולות זה דבר ראשון עבור טובת החניך. חניך שיודע שכאן יש גבולות נהנה יותר להגיע לכאן. מרגיש כאן יותר בטוח, ונקשר יותר אל המדריכים בקשר נכון. אין מה לפחד מלצאת כביכול "האנשים הרעים".

ב. **תאום ציפיות** - כל חניך מגיע מבית אחר, מסגרות אחרות שבהם הוא התחנך להתנהג בצורות שונות. גם אם חוקי ההתנהגות ברורים לך, הם אינם ברורים לכל החניכים, יש לנסח סוג של תקנון, שבו מפורט שאסור לעמוד ולדבר בפעולה, אסור להשתמש באלימות, אסור להפריע לחבר וכל שאר הכללים הפשוטים והבסיסיים שלכאורה הם מובנים- חשוב מאד לעשות יישור קו. מדריך שלא דיבר עם חניכו בכלל על גבולות ימצא את עצמו אובד עצות כשהוא מנסה להעיר לחניך, והחניך לא מבין מה רע בהתנהגות שלו. ("לא עשיתי כלום", "לא יוצא מה תעשה לי?").

פתרון תאום ציפיות! לעומת זאת מדריך שעבר על הגבולות והחניכים שלו יודעים שהוא שומר עליהם, יוכל בקלות להעיר לחניכו והערותיו יתקבלו-כיוון שהם יודעים במה מדובר, והם גם יודעים את התוצאות אליהם מעשיהם יביאו אותם.

ג. עמידה מול חניכים :

- כבוד**- לעולם אבל לעולם אינני מבזה את החניך, משפיל או מעליב אותו. אני מכבד את החניך הוא אדם וראוי ליחס טוב כמו כל השאר גם כשהוא מתנהג לא כשורה- נעיר לו/נבקש ממנו לצאת בדרך מכובדת. (גם אם הוא לא מכבד אותי)
- רגיעה**- לעולם לא מרימים את הקול במהלך הפעולה בניסיון לשמור על השקט. הדבר גורם למספר תוצאות לא טובות-א. כאשר אנחנו צועקים זוהי אמירה מאד פשוטה "פה צועקים" "כאן מדברים בקול רם" והחניכים מבינים שזאת השפה והצעקה היא דרך תקשורת לגיטימית. ב המדריך שצועק על אחד החניכים מוציא את שאר החניכים ואת עצמו מהמצב רוח של הפעולה, ולמעשה לא יכול לחזור להתרכז או לעניין את הקבוצה- וגם הקבוצה לא מעוניינת להמשיך כך. ג. המדריך מתוסכל מעצמו, חוזר הביתה במצב רוח נפול, ופעולה הופכת להיות עבורו סוג של שדה קרב, הוא יכול לאבד לגמרי את ההנאה והמוטיבציה להדריך.
- הערה**- שלבי הטיפול: א. לנסות לעניין את אחד / את שני המפספטים בנושא. ("אולי נחומי ותקומי יספרו לכולם מה הם חושבים על הגעה בחולצת גופיה למשחקה") ב. לעבור ליד המפספטים ולהביט בעיניים. ג. לעבור ליד המפספטים ולסמן להם ביד (אצבע צרידה) / לגעת בהם. ד. ואם גם זה לא עוזר - להעיר בצורה מפורשת. כאשר חניך מפריע הפרעה קלה נגיב בצורה אלגנטית של התקרבות אליו, או שתיקה בפעולה באמצע משפט וכך הוא יבין שהוא לא בסדר גם בלי שנקטע את רצף הפעולה.
- הרחקה והמתנה**- אם חניך מפריע בצורה שאיני יכול להמשיך, אני לא מעניש אותו במקום אלא קודם מרחיק. מבקש ממנו לצאת החוצה אל המדריך השני/הקומונרית לטיפול אצלם. להעניש במקום יכול לגרום לי להתחייב על עונש בלחץ, שיכול להיות שאי אפשר ליישם.
- הענשה - תוצאה**- כאשר אני מעניש אני עושה זאת לפי מערכת הגבולות הקבועה שהחניך כבר מכיר, הפרעת בפעולה הערת לך והמשכת על כן אנחנו נתקשר להורים, כך אנחנו שומרים על עקביות. כאשר אני מעניש אני מקפיד לקרב את החניך ולא להרחיק אותו. לומר לו שהוא חניך טוב ואני לא מבין את התנהגותו כעת. נשתדל להעניש כמה שיותר בעונשים חינוכיים.
- נתינת פרס**- כמו שאני מתגמל התנהגות רעה חשוב מאד!!! לתגמל התנהגות טובה בפרס, כך אני מראה לכולם איך הטובים מקבלים יחס, (יש חניכים המפריעים על מנת לקבל את תשומת הלב-יש למנוע מהם אותה למינימום האפשרי). אפילו לחניך שלא מתנהג כשורה המשפר את דרכיו אשתדל כמה שיותר לתגמל מול כולם להראות ולהכיח מי שטוב מקבל יחס, תשומת לב, ופרסים (שאלו הדברים החשובים לילדים).
- שיח**- אני מתחבר עם החניך בכל עת שאפשר, לפני ותוך כדי הפעולה מקרב אליו כל חניך, מדבר איתו משחק איתו יוצר קשר קרוב, וכך גם כשארצה להעיר, הערתי תתקבל בסבר פנים יפות ולא כמו זר שלא מכירים. להכיר את עולמו של החניך.
- דבר בביטחון** - לדבר באופן חד משמעי ולא לסיים בטון של שאלה או "תעשו לי טובה".

הבשרות מדריכים

~ חודף ~

עמידה מול קהל (שנה א' שהיו בקיץ)

טעויות בהדרכה בעמידה מול קהל והעברת פעולה:

בדרך העברת הפעולה בדיבור

- **פתיחה מסקרנת**
  - א. המדריך יפתח את הסיפור בלהציג את השם שלו, את שם המשפחה שלו, ועוד פרטים על עצמו.
  - ב. המדריך יפתח בלהסביר 2 דקות מה הנושא של הפעולה, הנושא שלנו היום הוא הנושא של גמילות החסד, ויסביר ויסביר מה הולכים לעבור היום.
- **שתיקה**
  - א. המדריך יספר סיפור ברצף, בלי הפסקה, ואחכ יגיד ישר את המסר בלי שום הפסקה בין לבין. (נכין לו נספח סיפור).
- **קצב**
  - א. המדריך ידבר ממש ממש מהר בפעולה.
  - ב. המדריך ידבר ממש ממש לאט בפעולה.
- **טון**
  - א. המדריך ידבר כמו מחשב, בקול רגיל, כל הזמן בלי לשנות טון. למרות שיש מתח בסיפור.
- **גוון**
  - א. המדריך יגיד את המסר של הפעולה בלי להדגיש את המילים.
- **הדגשת מילים**
  - א. המדריך יגיד את המסר בלי להדגיש את המילים החשובות, פשוט יגיד אותו בקצב ובקול רגיל. "זהכי חשוב לזכור שאנחנו כולנו עם אחד, ויש לנו אחדות וחשוב לאהוב כל אחד"
- **מילים חוזרות**
  - א. המדריך כל שניה יגיד "אה..." שלום לכולם "אה..." כולם להקשיב. "אה..." כל מילה שלישית.
- **התרגשות בקול**
  - א. המדריך יגיד את הסיפור בעייפות. בקול עייף ונרדם.

בדרך העברת הפעולה בשפת גוף

- **ידיים**
  - א. המדריך יעמוד עם הידיים בכיסים / מאחורי הגב כשהוא מספר.
  - ב. המדריך יתלהב יותר מידי עם הידיים ויפרוש אותם לכל הכיוונים בסיפור.
- **פנים**
  - א. המדריך יספר קטע ממש עצוב בלי להביע עצב בפנים. או קטע ממש שמח בלי להביע שמחה.
- **עיניים**
  - א. המדריך יסתכל על הרצפה כל זמן הפעולה.
  - ב. המדריך יסתכל על התקרה כל זמן הפעולה.
- **תנועה**
  - א. המדריך עומד במקום אחד ולא זז.
  - ב. המדריך מטייל בכל החדר מימין לשמאל כל הזמן.

בדרך העברת הפעולה בסדר הפעולה

- **סביבה והסחות דעת**
  - א. לא לעמוד מאחורי לוח מקושקש או קיר עם ציורים-כל מסיח דעת, יש לבחור ברקע כמה שיותר משעמם(קיר לבן לדוג')
  - ג. המדריך יעמוד ליד הדלת, כל מי שנכנס או יוצא מסיח את תשומת הלב. ויסתכל מידי פעם החוצה.
  - ד. המדריך יעמוד ליד החלון, מה שרואים מאחוריו מסיח את תשומת הלב. ויסתכל מידי פעם החוצה.
  - ה. הלבוש שלו לא מסודר - השרוך ארוך יותר בצד אחד, או כפתור חולצה מכנס פתוח.
- **הכנה וסדר הפעולה**
  - ו. המדריך יתבלבל בהכנת הציוד הוא לא ימצא איפה הדברים שלו. (לדוג לפעולה צריך קשים וכדור אז שעה הוא מחפש את הכדור).
  - ז. המדריך יתחיל להקריא את הסיפור בעל פה ואז הוא לא יזכור ויקריא מהדף.
  - ח. המדריך יסיים את הסיפור ולא יסביר מה המסר כמו שצריך.

הכשרות מדריכים

~ חודף ~

משמעת - פרטיקה (שנה א' שהיו בקיץ)

מס	המקרה :	הכלים ודרך הפתרון
1	חניך שרוצה לשבת במקום של חניך אחר ולא מסכים לקום	הכלי: התחמקות. שימוש במשחק הכולל מעבר מקומות, כגון "הרוח נושבת" או כל פעילות אחרת שמערבבת גם ככה את צורת הישיבה. בסיום המשחק - מעבר מידי לחלק הבא של הפעולה מבלי לתת "מרווח זמן" לחניכים להחליף מקומות. כמובן צריך להיות עם טאקט ולא לעצור הכל ולשחק משחק. ובצורה הכי בסיסית - כדאי מראש לעשות את כל המקומות "זהים" ולא כיסאות + ספסל + ספה + כיסא נוח וככה שוב נמנעים מהבעיה. בגדול, אם אי אפשר להתחמק, הייתי מפעיל סמכות.
2	חניכים רבים מכות	מיד להפריד עם הגוף ממש. לא לתת לזה להמשיך להתפתח. להרחיק אותם אחד מהשני. לשלוח אחד למקום אחר. לא להעניש על המקום אלא רק אח"כ - כי אתה עצבני כעת. לדאוג שהקבוצה ממשיכה במשחק/פעילות בזמן שמטפלים באירוע (במקרה שזה מתארך)
3	חניך שלא מוכן להיות בקבוצה עם חניך מסוים	אם זה כדיילא להיות עם מישהו - לא לתת לזה לגיטימציה. גם פה השיטה שלי היא התחמקות על ידי כך שאני מחלק אותם לקבוצות בדרך מקורית (נגיד - משחק המולקולות) שוב, במידה וזה מה שקורה - הייתי מפעיל סמכות ולאחר מכן בודק את המצב לעומק. אם החניך מתעקש, הייתי מאפשר לו לשבת בצד ולא להשתתף במשחק אם הוא מעדיף.
4	חניך שלא מוכן לתת יד לחניך אחר (במשחק שדורש עיגול נניח)	אם ניתן פשוט להעביר אותו מהר מקום ולא "לעשות מזה עניין" עדיף. פה לא הייתי מכריח - לתת יד זה מאוד אינטימי ואישי לשים לב שהחניך השני לא נעלב!
5	חניכה שכל הזמן נדבקת למדריכה ולא מאפשרת לה לזוז	קודם כל - לבקש יפה. לקבוע איתה זמן אחר כך שתשחקו ביחד. במידה וזו תופעה שממשיכה ומפריעה לתפקוד, לקבוע "חוקים" עם החניכה מראש. אפשרות יפה היא ללוות אותה לסניף מהבית או לקבוע איתה כמה דקות לפני/אחרי ובזמן הזה לתת לה את הצומי שהיא צריכה, ואז כששאר החניכים מגיעים להשקיע את הזמן בהם. (כשמתייחסים כל הזמן לחניך אחד מול כולם - זה יוצר קנאה וחוסר שיוויוניות. כשעושים את זה במסגרת "קשר אישי" ולא מול העיניים של כולם זה יותר בריא ויותר נכון בעיני)
6	חניך שמשחק בכדור באמצע	התחמקות. שימוש בכדור למשחק ואחר כך לשים אותו בצד ולהחזיר לחניך בסוף הפעולה (כשעושים את זה נכון זה עובד, מניסיון). אם אין משחק אפשר להשתמש בו כ"כדור דיבור" שרק מי שמחזיק אותו יכול לדבר. אם הכדור הוא של הילד - צריכים לשאול לרשותו כמובן. אם זו תופעה חוזרת כל פעולה - לדבר איתו על זה ולעשות "הסכם" איה שמים את הכדור בזמן הפעולה.
7	חניכים אחים שלא מוכנים להפרד בקבוצות	כמו זה שלא רוצה להיות עם מישהו - לחלק בלי לשאול.
8	חניך שפשוט לא מוכן לזוז. יושב באמצע המעגל וזהו	הרחקת כולם (לא באופן דרמטי), אפשר גם לקחת אותו פשוט לצד אם יותר נוח, העיקר שלא יהפוך ל"סצנה" - אם הוא פגוע/בוכה, החשיפה למול כולם עלולה לפגוע בו יותר, אם הוא רוצה להפריע - החברים "דליקו" אותו. לכן בכל מקרה - שלא יהיו באזור. אחרי ההרחקה לזווד שהכל בסדר ולנסות להבין מה קורה איתו
9	חניך שבורח מהסניף באמצע הפעולה	לשלוח מדריך או איש צוות אחר שילך איתו - לא להשאיר את הקבוצה לבד או בלי פעילות. (בתשובה אני יוצא מנקודת הנחה שהם חניכים קטנים שלא הולכים לבד הבייתה. בחניכים גדולים הייתי נותן תשובה אחרת)
10	חניך שצועק על המדריך כי הוא חושב שזה לא פייר	לא צועקים על מדריך. לא נכנסים לוויכוחים פומביים עם חניכים. אפשר לדבר בנעימות ולא לפני כל הקבוצה. אם זה באמצע הפעולה הייתי אומר ברוגע "תשמע איציק, אני רואה שאתה מרגיש שזה לא פייר, בוא נדבר על זה אחרי הפעולה, בסדר?"
11	חניכים משועממים	משעממות או אם המדריכים לא יודעים איך להעביר את לעניין אותם. אם הפעולות 1. אהבים, ולעשות פעולות על זה. גם ברמת מה הפסן הפעולות - הם ישתעממו. 2. לבדוק משחקים? דיונים? וגם ברמת הנושאים [על מה בא לכם לדבר? המתודות [אוהבים הצגות א?אצלכם "בוערים"מה הנושאים ה

הכשרות מדריכים

~ חודף ~

שיחות של סער רכז הדרכה

נושא האמון

אין בנאדם בעולם, כולל שום חניך או מדריך, שלא רוצה שיגידו לו שהוא טוב, שהוא מוכשר, שיש בתוכו כוחות, ואני סומך עליו ומאמין בו שהוא יכול לעשות הכל.

כמה קשה שיש אנשים שאתה מרגיש לידם קטן. הם לא סומכים עליך. לא מאמינים בך. "זוז אני אעשה את זה במקומך". לעומת זאת יש אנשים שלידם אתה מרגיש - אני יכול אני מסוגל אני גדול. זה אנשים שנותנים אמון. מפרגנים רואים בעין טובה.

החניכים שלנו חייבים את האמון שלנו בהם. שמעבר לכל ההצקות השטויות וההפרעות שלהם - שנתן להם מילה טובה, עידוד, נאמין בטוב שבהם, נאהב אותם. אהבה היא הכלי החינוכי הראשון והחשוב ביותר. היא התשתית להכל. חניך שלא אוהבים אותו - לא יקשיב ויושפע ממך לעולם.

סיפרנו על אהרון הכהן שהיה אוהב את כולם, מקרב אותם, אומר להם שהם טובים! גם בשעות קשות, וככה הם היו מתקרבים. היה מעלה אותם - בהעלותך את הנרות. לא היה מרביץ להם ומשפיל אותם על מעשים לא טובים.

סיפרנו על הרב קרליבך שהגיע להחליף בכיתה "קשה", תוך יום הוא התחבר לכולם, כי הוא האמין בטוב שבהם, הוא ירד עד אליהם, התאים את עצמו אליהם, עשה איתם הצגות, וצחוקים. והתקדם מאד בשיעורים. אפילו משה המסוכן, שהיה מוכר ציורים גסים לתלמידים בשירותים - כשהרב תפס אותו על חם הוא לא גער בו, הוא ראה שהוא צריך אהבה, ואמון, חיבק אותו חיבוק חם הסביר לו בעדינות - והוא נהיה הכי מצויין בכיתה. זה מסר של אמון בילדים, לכל אחד יש את הנר שלו והתפקיד שלנו זה לודא שהוא נדלק. להאמין שיש בו אור ולהגיד לו את זה.

סיפרנו על יוסף - שהיה גם הכי צדיק, הכי ערכי, כמו מדריך שיש לו פעולות איכותיות, עם מסר חשוב, ומצד שני הוא היה סחבק של כולם, בראש טוב איתם, חבר של כולם, ויודע איך להוריד את המסר עד לחניך האחרון, - במשחקים, סיפורים מתודות מעניינות ומסקרנות. כמו הקב"ה שגם מעביר לנו מסרים חשובים איך שאנחנו יכולים לקלוט - כמו שהוא מעביר את המסר האדיר של חנוכה לכל ילד בן 3 עם סוגיה סביבן והדלקת נרות. זה אמון בטוב שיש בך ואני מתאמץ להגיע עד אליך ולעזור לך לממש אותו.

נושא הנתינה

סיפרנו סיפורי פלאים על הרב אליהו והעזרה שלו לבנאדם הכי מעצבן שיש באמצע הלילה, על הלל שהיה מוכן לצאת לתת ולענות על שאלות טיפשיות שוב ושוב שנועדו לעצבן אותו אבל הוא רק חשב על איך הוא יכל עוד לתת ועוד לאהוב את האדם. סיפרנו על אברהם אבינו שביום הכי קשה שלו וכואב - הוא רץ רת לעשות טובה לבנאדם להכניס אותו אליו הביתה. **המשותף לכולם שהמחשבה והסדר יום שלהם - הוא נתינה. כל הזמן, בכל שעה, רק למי אפשר לתת ולעזור.**

סיפרנו על הרכב החדש שלי שנתקע - בגלל שחשבתי על עצמי ולא על אחרים, לעומת הרכב הישן והעלוב שלי שהחזיק מעמד בכל קושי - כי הייתי עושה איתו בעיקר חסדים ודברים טובים לאחרים. תמיד שאדם חושב על עצמו - מה אני מרוויח מזה, מה יוצא לי מזה - הוא נתקע, אין לו כוח, הוא לא מצליח לעשות כלום.

המסקנה שכל היכולות שה' נתן לנו הם לא בשביל שנהנה בהם עם עצמינו. אם הוא נתן לך רכב - סימן שהוא מייעד אותו למטרה מסוימת להביא איתו טוב לאנשים אחרים. **אם הוא נתן לך "מצחיק" סימן שאתה צריך להשקיע עם זה בחניכים שלך (ולא לקבל לייקים בפיס).** אם הוא נתן לך "מסודר" אתה צריך להשקיע את זה בלעשות טוב לאנשים אחרים לסדר את הסניך להיות אחראי ציוד. **כל אחד עם כשרונותיו - זה לא סתם נתנו לו את זה - זה רק בשביל להיטיב ולעשות טוב בהדרכה ובכל מסגרת של נתינה. ככה נהיה מלאים בכוחות ורצון, ולא תהיה לנו שחיקה ועצבות.**

*** עם שנה ב' העמקנו בקשר האישי ובהבנת הגיל המודרך. מדריך שירצה סיכום של יחידות אלו יכול לפנות אלינו וגם לשיחות של רכזת בנות - עטרה - וכמובן מצורף בסוף סיכום שיחה של צבי-פרויקט מדריכים! מי שעדיין לא נרשם אליו - לחפש בגוגל - תכני הדרכה מדהימים ומותאמים בכל שבוע!

בהצלחה! מחלקת הדרכה.

הבשרות מדריכים

~ חודף ~

שיחה של צבי בירבאום = פרויקט מדריכים (חלק מהשיחה)

החניכים לא מקשיבים לכם? יש בלגן? יכולות להיות לכך המון סיבות שונות ומשונות, הינה סקירה מהירה שלהן ושל מה שאתם יכולים לעשות בעניין. 5 סיבות.

- **רמת משמעת נמוכה** - לכל תנועת נוער יש חוקים משלה ומסגרת משלה. בנוסף למסגרת הכללית אנחנו צריכים גם מסגרת וחוקים אישיים שלנו מול החניכים. המסגרת חשובה מאוד ובלעדיה יהיה כמעט בלתי אפשרי לשלוט בחניכים. אם אין חוקים ומסגרת, הם יתפזרו ויעשו ככל העולה על רוחם. חשוב לזכור שהרבה מהם היו מעדיפים שתהיה מסגרת ברורה, זה עושה סדר ומייצר תחושת ביטחון. חיזוק המסגרת ורמת המשמעת (וכן, גם עונשים אם צריך) ישפרו באופן ישיר את הקשב שלהם בפעולות. חשוב לציין שזה עניין של הרגל, ואם החניכים כבר התרגלו "לעשות צרות" ידרש יותר מאמץ כדי לשנות את זה.
- **קשר אישי לא מספיק טוב** - "יד שמאל מרחיקה ויד ימין מקרבת" - זהו הצד השני של המשמעת והמסגרת. וזה לא ממש הבעיה, אלא יותר הפתרון. אם חבר טוב שלי או אדם שאני מעריך עומד מול קבוצה של אנשים ומבקש שקט, אני אהיה הראשון שיקשיב לו ואפילו אשתיק את האנשים סביבי. אבל אם מדובר בסתם אדם שאין לי קשר אליו, יש סיכוי שאפילו אדבר ואפריע בעצמי. חיזוק הקשר האישי עוזר מאוד לרמת הקשב בפעולה. אחרי שיצרתם קשר אישי אל תבטיחו להטיל אחריות ולבקש עזרה ישירות מהחניכים. משהו בסגנון "הפעולה הבאה ממש חשובה לי, אני רואה שיש לך השפעה על שאר החניכים ואשמח אם תעזור לי לדאוג שהם לא יפריעו". החניך ירגיש חשוב, בסיכוי גבוה יעזור לכם, וגם אם לא - הוא בעצמו יהיה רגיש יותר ויפריע פחות.
- **הפעולות לא מספיק מעניינות** - כן כן, לא מעט מדריכים פשוט משעממים את החניכים שלהם. והפתרון? תעשו פעולות מעניינות. ואם אתם לא יודעים איך לעשות את זה, תלמדו. יש המון מה ללמוד בנושא של הכנת פעולה. תשאלו חברים שלכם, תבקשו המלצות לפעולות מוצלחות ואפילו תשאלו את החניכים מה הם הכי אוהבים, תופתעו לגלות שהם פשוט יגידו לכם מה לעשות.
- **אתם לא מספיק מעניינים** - לעמוד מול קבוצה של ילדים זה לא טבעי, ולא כולנו נולדנו נואמים דגולים. אם אתם עומדים מול החניכים בחוסר ביטחון; אם אתם מדברים חלש מידי, מהר מידי או לאט מידי; אם אתם זזים בחוסר נחת, או קופאים במקום; אם העיניים שלכם נעוצות בשמים, או ברצפה; אם הידיים שלכם עפות לכל כיוון, או לא זזות בכלל; אם הדברים האלו קורים לכם - לחניכים יהיה מאוד קשה להקשיב לכם. הבשורה הטובה היא - זה נלמד. אפשר בקלות ללמוד איך לעשות את הדברים הללו בצורה נכונה ולשפר אותם. זה אפילו כיף. בנוסף, לא יזיק ללמוד גם קצת טכניקות ושיטות להתמודדות עם בעיות משמעת שצצות במהלך הפעולה.
- **דברים שלא קשורים אליכם** - זאת אולי הסיבה המתסכלת ביותר, אבל הקלה ביותר לטיפול. לפעמים הסיבה שהחניכים לא מקשיבים לכם בכלל לא קשורה אליכם, או לאף אחת מהסיבות שמוזכרות למעלה. לפעמים הסיבה היא בכלל חיצונית-סביבתית. תנסו לחשוב רגע מה החניכים רואים מהמקום בו הם יושבים. האם יש משהו מעניין בשדה הראייה שלהם? אולי רחוב, גן משחקים, כביש ראשי? האם אנשים עוברים שם? במקרה כזה, דעתם של החניכים תוסח כל הזמן להפרעות מסביב והם לא יקשיבו לכם. אותו דבר יקרה אם המקום בו אתם מעבירים את הפעולה מלוכלך, עם ברז מטפטף או עם כל הפרעה אחרת. אז איך פותרים את זה? בקלות. תדאגו שאתם תהיו הדבר המעניין ביותר בטווח הראייה של החניכים. לפעמים מדובר בסך הכל על מעבר למקום יותר שקט או שינוי צורת הישיבה כך שאתם תסתכלו על הדברים המעניינים והחניכים יסתכלו רק על הדברים הבאמת מעניינים - עליכם.

זה הזמן לחשוב איזה מהסעיפים דורש חיזוק אצלכם, ולהתחיל לעבוד על לשפר אותו. אין קסמים בהדרכה ותהליכים לוקחים זמן, אבל אם תעבדו על כל הסעיפים שכתובים למעלה לא תהיה להם סיבה לא להקשיב לכם. ואם הם בכל

לא יקשיבו - תגידו לי. ☺

להצטרפות לפרויקט מדריכים -

http://zvibirbaum.ravpage.co.il/madrachim_project

הבשרות מד

חודף

בהצלחה!